

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

Факультет іноземних мов

Кафедра міжкультурної комунікації, світової літератури та перекладу

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: **Своєрідність зображення становлення підлітка в новій російській та англійській літературах та специфіка вивчення даних творів на уроках позакласного читання в старшій школі (на матеріалі роману Д. Мітчелла «Лужок Чорного Лебедя» та повісті Є. Молданова «Складний вік (Зона вічної мерзлоти)»**

Студентки 2 курсу групи 2 МРР
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності 014 Середня освіта
Предметної спеціальності 014.025 Середня освіта
(мова і література (російська))
Бойко Анастасії Сергіївни

Використання чужих ідей,
результатів і текстів мають
посилання на відповідне джерело

Науковий керівник: Таратута С. Л.
кандидат філологічних наук, доцент

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії _____

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

м. Вінниця – 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕМА ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ В РОСІЙСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ КІНЦЯ ХХ - ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ6	
1.1. Російські та англійські підлітки на рубежі століть	6
1.2.Зображення становлення особистості підлітків у новітній англійській та російській літературах	24
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	36
РОЗДІЛ 2. СТАНОВЛЕННЯ ПІДЛІТКА В РОМАНАХ Д. МІТЧЕЛЛА «ЛУЖОК ЧОРНОГО ЛЕБЕДЯ» ТА Є. МОЛДАНОВА «СКЛАДНИЙ ВІК (ЗОНА ВІЧНОЇ МЕРЗЛОТИ) »	38
2.1. Відтворення впливу сім'ї на формування особистості підлітка в творах Д. Мітчелла та Є. Молданова.....	38
2.2. Шкільне оточення та вчителі в формуванні особистості підлітка.....	50
2.3. Оточення підлітка та його вплив на формування особистості	57
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	69
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ ТВОРІВ Д. МІТЧЕЕЛА ТА Є. МОЛДАНОВА НА УРОКАХ ПОЗАКЛАСНОГО ЧИТАННЯ.....	71
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аксютіна. О.А. Панк-культура як феномен молодіжної контркультури М: Наука, 2005.
2. Актуальні проблеми молодіжної субкультури: Зб. статей / За загальною редакцією О.В.Краснової. – М.: видавництво Московського психолого-соціального інституту, 2008.
3. Барановський Л.С., Козікіс Д.Д. Країнознавство. Великобританія: Навчальний посібник. - М.: 1990
4. Бахтін М. М. Зібрання творів / М. М. Бахтін. - Т. 3: Теорія роману (1930 - 1961 рр.). - М.: Мови слов'янських культур, 2012. - 880 с.
5. Башкатов І. П., Стрелкова. С. Молодіжні субкультури. Соціологічне дослідження. 2006. N 11. – С. 141 - 145.
6. Бобіна Т. О. Сучасна література для дітей: теми та жанри: навчальний посібник/Т. О. Бобіна// Челяб. держ.акад. культури та мистецтв. - Челябінськ. - 2013. - 191с. 117
7. Бобіна Т. О. Сучасна дитячо-підліткова література: жанрово-тематичні пошуки/Т. О. Бобіна// Челябінськтий державний інститут. – 2016. – С. 520-555.
8. Волков Ю.Г., Добренєков В.І. та ін Соціологія молоді. Ростов н/Д, 2001. – 576 с.
9. Гафарова Я. «Важкий вік» Єгора Молданова / Я. Гафарова // Моя Мадонна. - 2009. - 14 січ. - С. 5.
10. Гогерчак С.Ю. Молодь як феномен культури: Автореф. дис. на вч. ст. к. філос. н. Ростов Н/Д, 2004. – 26 с.
11. Гончарова Н.Г. Трансформація дозвільної діяльності сучасної російської студентської молоді: Автореф. дис. на вч. ст. к. соц. н. Ростов Н/Д, 2009.
12. Гришин В. А. Субкультура та її прояви у молодіжному середовищі. Суспільні, самодіяльні рухи. М., 1990. – 280 с.
13. Громов А.В., Кузін О.С. "Неформали. Хто є хто?"/А.В. Громів. М.,1990.

14. Давидов, Ю.М., Роднянська, І.Б. Соціологія контркультури. (Інфантилізм як тип світогляду та соціальна хвороба). - М: Наука, 1980.
15. Єрасов Б. С. Соціальна культурологія: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. - М., 1996. - 591 с.
16. Жданов Ю.А., Давидович В.Є. Сутність культури / Відп. ред. Ю.Г. Волків. Ростов н/Д, 2005. – 432 с.
17. Земрах Т.В. Базові цінності сучасної молодіжної культури: Автореф. дис. на вч. ст. к. філос. н. Ростов Н/Д, 2005. – 198 с.
18. Іонін Л.Г. Соціологія культури: шлях до нового тисячоліття. М., 2000. – 431 с.
19. Карпілен С.С. Молодіжна субкультура як засіб соціалізації молоді за умов модернізації російського суспільства: Автореф. дис. на вч. ст. к. соц. н. Ростов Н/Д, 2009. – 34 с.
20. Колесін І.Д. Підходи до вивчення соціокультурних процесів. Соціологічні дослідження. - 1999. №1.
21. Костишин, А. Зона вічної мерзлоти: повість / А. Костишин . Хрещатик. - 2008. - № 4. - С. 12: № 5. - С. 10
22. Костишин, А. Ідентифікація особистості: [про містифікацію автора книги "Важкий вік"] / А. Костишин. Літературна Росія. - 2012. - № 45/46. - С. 15.
23. Красовська, С.І. Стягуючий співчуття: [про повість Є. Молданова «Важкий вік»] / С.І. Красовська. Літературна Росія. - 2010. - № 1. - С. 12.
24. Латишева Т. В.. Соціологічні дослідження, № 6, червень 2010. – С. 93 - 101.
25. Левікова С.І. Молодіжна культура. М: Вузовська книга, 2002. - 395 с.
26. Левікова С.І. Молодіжна субкультура: Навчальний посібник. М: ФАІРПРЕС, 2004.
27. Лісовський В.Т. Духовний світ та ціннісні орієнтації молоді Росії. СПб., 2000. – 608 с.
28. Лубський А.В., Степанов О.В., Резванов А.А. Практика соціальної роботи із молоддю. Ростов Н/Д, 2008.

29. Луков В.А. Особливості молодіжних субкультур у Росії // Соціологічні дослідження. 2002. № 10.
30. Макаров Є.П. Асоціації судового переслідування та практика позасудового врегулювання у Великій Британії XVIII ст. // Вісті Самарського наукового центру Російської академії наук. 2014. Т. 16. № 3. С. 162-165
31. Макаров Є.П. Гордонівський бунт та релігійно-політична боротьба у Великій Британії 1778-1780 рр. // Автореферат дис. ... кандидата історичних наук . Саратовський державний університет ім. Н.Г. Чернишевського. Саратов, 2013
32. Макаров Є.П. Масові народні хвилювання у Великій Британії останньої чверті XVIII в. та його сприйняття у соціальному контексті через поняття натовпу // Вояджер: світ і людина. 2016. № 6. С. 112-119
33. Макаров Є.П. Соціологія натовпу міського бунту // Історичні, філософські, політичні та юридичні науки, культурологія та мистецтвознавство. Питання теорії та практики. 2011. № 8-2 (14). С. 151-154
34. Манхейм К. Діагноз нашого часу. М., 1994. – 538 с.
35. Мельник Т.М. Англійська підліткова література XX-XXI ст.: генеза, тематика й проблематика / Т.М. Мельник // Мова і культура: Науковий журнал. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2020. – Вип. 22. – Т. VI (201). – С. 84-89.
36. Мельник Т. Проблеми становлення особистості в романі Девіда Мітчелла «Лужок Чорного Лебедя» / Т. Мельник // Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя: Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 28-29 листопада 2019 р.). – Вінниця: «Твори», 2019. – С. 140-144.
37. Мірошниченко Ю. А. Жанровий синтез у романі Д. Мітчелла «Лужок Чорного Лебедя» / Ю. А. Мірошниченко. Молодий вчений. – Херсон, 2015. – №3. – С. 120–123.

38. Мінахметова А. Ф. Образ вчителя у романі Олени Чижової «Крихітки Цахес»/А. Ф. Мінахметова, Г. А. Фролова. Альманах сучасної науки та освіти. Тамбов: Грамота, № 7 (74). – С. 101-103.
39. Михайлова Л.І. Соціологія культури: Навчальний посібник. - 4-е вид., дод. – М.: Видавничо-торгівельна корпорація «Дашков і Ко», 2008. – 396 с.
40. Молданов Є.: «Важкий вік» – історія мого дитинства»: інтерв'ю з Є. Молданова / провела Ю. Клімичова // Амурська правда. - 2008. - 26 Грудня. - С. 6.
41. Оберемко О., Блюдіна У. Дивлячись на Захід: Культурна глобалізація та російські молодіжні культури. СПб., 2004. – 278 с.
42. Погоріла Є.А. У пошуках озвученого часу// Питання літератури. 2010. №3. З. 255-271.
43. Резухіна Є.В. Підліткові та молодіжні субкультури: психолого-педагогічний аспект / Є.В. Резухіна// Психологічний журнал. – 2006. №18
44. Роменець В. А. Психологія творчості. Київ: Либідь, 2004. 288 с.
45. Сергєєв С.А. Молодіжні субкультури республіки. Соціологічні дослідження. 1998. №11. – С.95 - 102.
46. Сергєєнкова О. П. Столярчук О.А., Коханова О.П. та ін. – Вікова психологія: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 376 с.
47. Соколов К.Б. Субкультури, етноси та мистецтво: концепція соціокультурної стратифікації// Вест. Російського гуманітарного наукового фонду. - 1997. №1.
48. Соколов М. Субкультурний вимір соціальних рухів: когнітивний підхід. Молодіжні рухи та субкультури Санкт-Петербурга. За ред. В.В. Костюшева. СПб.: Норма, 1999. С. 923.
49. Соколов Е. В. Поняття, сутність та основні функції культури: Учеб. посібник. Ленінград, 1989. – 83 с.
50. Старцев І.М. Британська школа. Підсумки. - 2010. - № 16.

51. Субкультурні об'єднання молоді: критичний аналіз: Репринти доповідей Всесоюзної наукової конференції "Культура та її роль в активізації людського фактора". АН СРСР, Інст філософії, 1987. – 99 с.
52. Суртаєв В.Я. Молодь та культура. СПб., 1999. – 224 с.
53. Тарасюк Л.М., Цейкович К.М. Освіта у Великій Британії. Соціально-політичний журнал, №3, 2009
54. Таратуга Светлана. Отображение трансформации общества в русской школьной прозе XX века / Светлана Таратуга, Татьяна Мельник // Transformations in Contemporary Society Humanitarian Aspects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. – P. 125 – 130.
55. Таратуга С.Л. Школьная тема в новейшей русской литературе / С.Л. Таратуга // Матеріали науково-практичної інтернет-конференції «Особистісно-професійний розвиток майбутнього вчителя» (29-30 листопада 2017). – С. 150–155
56. Таратуга С. Образ учителя в современной школьной прозе / Таратуга С. // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Слов'янська філологія: історія, сьогодення, перспективи», 2018. – С. 117-120
57. Таратуга С. Образ дієгетичного наратора в романі Д.Мітчелла "Лужок Чорного лебедя". Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультилінгвальному просторі: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції, 24 листопада 2021 р., Вінниця. С. 167
58. Распутін В.Г. Уроки французької: повісті та оповідання. М: Худож. літ., 1987. 479 с.
59. Фатхієва Н. В. Порівняльна характеристика систем освіти в Англії та Росії . Молодий вчений, №17, 2016, С. 58-63.
60. Халізов В.Є. Теорія літератури 3-тє вид., Випр. та дод. Москва: Вища школа, 2002. 437 с.

61. Шабаліна С. А. Особливості дітей, які виховуються в установах інтернатного типу в умовах материнської депривації / С. А. Шабаліна // Гуманітарні та педагогічні науки. Сиктивкар, 2011. - №2. – С.134-142.
62. Шабанов Л.В. Соціально-психологічні характеристики молодіжних субкультур: соціальний протест чи вимушена маргінальність. Томськ: Вид-во Том.у-та, 2005 - 399 с.
63. Шилова А. Н. Соціологія поведінки, що відхиляється // Соціологічні дослідження. – 1994. – №8. – С.68 – 72.
64. Щукіна Д. А. Образ педагога в сучасній російській літературі (Є. Гришковець та Є. Чижова «Крихітки Цахес») / Д. А. Щукіна // Російська мова та література у просторі світової культури. Матеріали XIII Конгресу МАПРЯЛ: у 15 томах. - 2015. - С. 715-720.
65. Якімова Л. П. Образ дитини у радянській літературі 20-х рр./Л. П. Якімова// Вісник УЛГТУ. - 2015. - №1. - С. 4-17.
66. Ershova Z. The Fear Theme in Black Swan Green / Z. Ershova // Footpath. – Пермь, 2014. – № 8. – С. 142–145.
67. Koshevin G. Black Swan Green / G. Koshevin // Footpath. – Пермь, 2010. – № 4. – С. 113–115. 132
68. Mitchell, D. Black Swan Green / D. Mitchell. – London: Hodder and Stoughton, 2006 – 304 p.
69. Podkovyova N. Creating a Specific Tone : An Episode from Black Swan Green by David Mitchell / N. Podkovyova // Footpath. – Пермь, 2013. – № 7. – С. 68–82.

СПИСОК ДОВІДКОВИХ ДЖЕРЕЛ

70. Крысин Л.П. Толковый словарь иноязычных слов.- М.: Азбуковник, 1999
71. Соціологічний словник/ред. Г.В. Осипов, Л.Н.Москвичів. М: Норма, 2008. - 608 с.
72. Толковый словарь русского языка. Под ред. Д. Н. Ушакова. - М.: Гос. ин-т "Сов. энцикл."; ОГИЗ; Гос. изд-во иностр. и нац. слов., 1935 - 1940. (4т.)

73. Ожегов З. И. Тлумачний словник російської/ С. И. Ожегов, Н. Ю. Шведова. М.:ІТІ Технології, 2006. - 944с.

СПИСОК ХУДОЖЕСТВЕННИХ ТЕКСТОВ

74. Иванов А. Географ глобус пропил - [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://lib.ru/RUFANT/IWANOW_A/geograf_globus_propil.txt_with-bigpictures.html
75. Коупленд Дуглас, Поки подруга у комі: [роман] / Дуглас Коупленд: [пров. з англ. В. Правосудова]. - Москва: Видавництво АСТ, 2018. - 448 с.
76. Мітчелл Д. Лужок чорного лебедя - [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://loveread.ec/read_book.php?id=28070&p=8
77. Молданов, Є. Важкий вік: повість / Є. Молданов. - СПб. : КОМІЛЬФО, 2009. - 194 с.
78. Мурашова Є. Клас корекції - [Електронний ресурс] / Е.Мурашова – Режим доступу: <http://testlib.meta.ua/book/159067/read/>
79. Хорнбі Н. Мій хлопчик: [роман] / Нік Хорнбі; [Пер. з англ. К. Чумакової], - СПб. : Амфора, ТІД Амфора, 2006. - 319 с.
80. Чижова Є.С. Час жінок: романи. М: АСТ; Астрель, 2011. 348 с.
81. Чижова Е. Крихітки Цахес - [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://loveread.ec/read_book.php?id=36184&p=1